

अत्याचाराचे बळी ठरणा-या अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमातीच्या व्यक्तींना नवीन अत्याचार प्रतिबंधक नियमान्वये देण्यात येणा-या नुकसान भरपाईबाबत...

महाराष्ट्र शासन
सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग,
शासन निर्णय क्र.: युटीए २०१६/प्र.क्र. २९८/सामासू
मंत्रालय, विस्तार भवन, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : २३ डिसेंबर, २०१६

- वाचा :-** १. शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र.: युटीए १६२१/३/टी रोएन पंचवीस दि. २९ नोव्हेंबर, १९८२.
२. अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती (अत्याचार प्रतिबंधक) अधिनियम, १९८९ चे सुधारित नियम, १९९५.
३. सहसचिव, कल्याण मंत्रालय, नवी दिल्ली यांनी मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन यांना लिहिलेले अर्धशासकीय पत्र क्र.: ११०१२/३/८९/पीसीआर (डेस्क), दि. १७-०४-१९९५.
४. शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र.: युटीए१०९५/प्र.क्र.१६९/मावक-२ दिनांक २४ सप्टेंबर, १९९७
५. शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र.: युटीए२०१२/प्र.क्र.२५९/सामासू दिनांक २१ ऑगस्ट, २०१३
६. सहसचिव, सामाजिक न्याय आणि अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांनी मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन यांना लिहिलेले अर्धशासकीय पत्र क्र.: ११०११/२४/२०१६पीसीआर (डेस्क), दि. १०.०५.२०१६ (दिनांक १४-०४-२०१६) अधिसूचनेसहीत.

प्रस्तावना :

नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम, १९९५ अन्वये अस्पृश्यता पाळणे व ती पाळण्यास उत्तेजन देणे हा गुन्हा समजण्यात येत असून त्यासाठी सदर अधिनियमांत शिक्षेची तरतूद करण्यात आलेली असून अनुसूचित जाती/जमातींवर होणा-या अत्याचारांना पायबंध घालण्यासाठी अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती (अत्याचार प्रतिबंधक) अधिनियम, १९८९ लागू करण्यात आलेला आहे. त्या अधिनियमात १९९५ मध्ये केंद्र शासनाने सुधारणा महाराष्ट्र राज्यात लागू करण्यात आलेल्या आहेत.

केंद्र शासनाने सुधारित केलेल्या अनुसूचित जाती, जमाती (अत्याचार प्रतिबंधक) अधिनियम, १९८९ सुधारित नियम १९९५ च्या अधिन राहून दि.२१ ऑगस्ट, २०१३ च्या शासन निर्णयांसोबतच्या परिशिष्ट “अ” मध्ये नमूद केलेल्या अत्याचाराचे प्रकार किंवा गुन्ह्याचे प्रकार व त्यासाठी विहित केलेले सुधारित दर यांनुसार नुकसान भरपाई देण्यात येते. केंद्र शासनाने सदर नियमात दुरुस्ती केली असून नुकसान भरपाईच्या रकमेत दिनांक १४/०४/२०१६ च्या अधिसूचनेनुसार वाढ केलेली आहे. त्याच

धर्तीवर केंद्र शासनाच्या सुधारणासहीत राज्यामध्ये नुकसान भरपाईच्या रकमेत वाढ करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :

केंद्र शासनाने सुधारित केलेल्या अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती (अत्याचार प्रतिबंधक) अधिनियम, १९८९ सुधारित नियम २०१६ च्या अधिन राहून सोबतच्या परिशिष्ट “अ” मध्ये नमूद केलेल्या अत्याचाराचे प्रकार किंवा गुन्ह्याचे प्रकार किंवा त्यासाठी केंद्र शासनाने दिनांक १४/०४/२०१६ च्या अधिसूचनेनुसार विहित केलेल्या सुधारित दराप्रमाणे नुकसान भरपाई देण्याचा निर्णय राज्य शासनाने घेतला आहे.

२. ही सुधारित नुकसान भरपाई दि. १४.०४.२०१६ पासून अंमलात येईल.

३. यावर होणारा खर्च मागणी क्रमांक एन-३ २२२५ अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्ग यांचे कल्याण, ०१, अनुसूचित जातीचे कल्याण, ८००, इतर खर्च, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना-राज्य योजनांतर्गत योजना, (०२) जिल्हा परिषदांना सहायक अनुदाने, (०२)(०३) अत्याचाराचे बळी ठरणा-या अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमातीच्या कुटुंबातील सदस्यांना आर्थिक सहाय्य देण्याची योजना (वि.घ.यो.) (राज्य हिस्सा) (२२२५ २४४२) ३१, सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर) व मागणी क्रमांक एन-३ व इतर मागासवर्ग यांचे कल्याण २२२५ अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्ग यांचे कल्याण, ०१, अनुसूचित जातीचे कल्याण, ८००, इतर खर्च, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना-राज्य योजनांतर्गत योजना, (०२) जिल्हा परिषदांना सहायक अनुदाने, (०२)(०४) अत्याचाराचे बळी ठरणा-या अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमातीच्या कुटुंबातील सदस्यांना आर्थिक सहाय्य देण्याची योजना (के.पु.यो. ५० टक्के) (२२२५ २४५१ २४५१) ३१, सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर) या लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात येऊन त्याखाली वेळोवेळी केलेल्या मंजूर तरतुदीमधून भागविण्यात यावा.

४. (१) जिल्हा दंडाधिकारी, पोलीस अधिक्षक व जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी हे जेथे अत्याचार झाला असेल त्या जागेला किंवा त्या क्षेत्राला जिवितहानी आणि संपत्तीचे नुकसान यांचा अंदाज घेण्याकरीता भेट देतील आणि बळी पडलेल्या व्यक्ती व सहाय्य मिळण्यास पात्र असलेले त्यांच्या कुटुंबातील सदस्य आणि त्यांच्यावर अवलंबून असणा-या व्यक्तींची सूची तयार करील. (२) पहिल्या माहिती अहवालाची (F.I.R.ची) नोंद संबंधित पोलीस ठाण्याच्या वहीत नोंदणी केलेली आहे आणि आरोपीला ताब्यात घेण्याकरीता प्रभावी उपाय केलेले आहेत, याची पोलीस अधिक्षक खात्री करून घेईल. (३) पोलीस अधिक्षक घटना स्थळांच्या चौकशीनंतर ताबडतोब अन्वेषण अधिका-यांची नियुक्ती करील आणि या भागात पोलीस पथके पाठविल व त्याला योग्य आणि आवश्यक वाटत असतील, असे इतर प्रतिबंधनात्मक उपाय करील. (४) जिल्हा दंडाधिकारी अत्याचाराला बळी पडलेल्यांना, त्यांच्या कुटुंबियांना आणि त्यांच्यावर अवलंबून असणा-या व्यक्तींना, ताबडतोब या नियमांना जोडलेल्या प्रमाणकानुसार रोख रक्कम किंवा वस्तुच्या स्वरूपात किंवा दोन्ही पुरविण्याची तरतूद करील अशा त्वरीत मदतीत अन्न, पाणी, वस्त्र, निवारा, वैद्यकीय मदत, परिवहन सुविधा आणि

मानवी जीवनात आवश्यक असलेल्या इतर बाबी यांचा सुधा समावेश असेल. (५) पोटनियम ४ नुसार अत्याचारात बळी पडलेल्या व्यक्तीला किंवा त्यांच्यावर/तिच्यावर अवलंबून असणा-या व्यक्तींना मृत्यू किंवा दुखापत किंवा संपत्तीचे नुकसान या करीता देण्यात आलेले सहाय्य त्यावेळी अंमलात असलेल्या अन्य कोणत्याही कायद्यान्वये त्या बाबतीत नुकसानभरपाई मागण्याच्या अन्य कोणत्याही हक्क, मागणी व्यतिरिक्त असेल. (६) उपरोक्त पोटनियम ४ मध्ये नमूद केलेले सहाय्य आणि पुनर्वसन सुविधांची जिल्हा दंडाधिकारी यांच्याकडून या नियमांना जोडलेल्या अनुसूचितील दिलेल्या प्रमाणकानुसार तरतूद करण्यात येईल. (७) बळी पडलेल्या व्यक्तींना पुरविण्यात आलेले सहाय्य आणि पुनर्वसन सुविधांचा अहवाल जिल्हा दंडाधिकारी आणि पोलीस अधिकांकडून विशेष न्यायालयाला सुध्दा पाठवण्यात येईल. विशेष न्यायालयाची जर अशी खात्री पटली असेल की, बळी पडलेल्या व्यक्तींना किंवा त्यांच्यावर अवलंबून असलेल्या व्यक्तींना वेळेवर सहाय्य दिले गेलेले नाही किंवा सहाय्याची रक्कम किंवा भरपाई पुरेशी नाही किंवा इतर अशा प्रकरणात सहाय्य किंवा इतर कोणत्याही प्रकारच्या मदतीने पूर्णतः देण्याचा ते आदेश देऊ शकतील.

५. **जातीयतेच्या कारणावरून** अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमातीच्या कुटुंबांवर /व्यक्तीवर अत्याचार घडल्यास सदर गुन्ह्याची नोंद नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम १९५५ व (अत्याचार प्रतिबंधक) अधिनियम १९८९ खाली झालेली असल्यास आवश्यक त्या गुन्ह्यात वैद्यकीय प्रमाणपत्र आवश्यक सर्व गुन्ह्यांमध्ये जातीचा दाखला आवश्यक आहे. तसेच संबंधित अत्याचार पिडीताचे आधारकार्ड DBT (थेट लाभ हस्तांतरण) शी संलग्नीत असावे.

६ अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती (अत्याचार प्रतिबंधक) अधिनियम, १९८९ सुधारित नियम २०१५ च्या नियम १२ (४) अन्वये अत्याचारग्रस्त व्यक्ती किंवा कुटुंबांना जिल्हा दंडाधिकारी मदत मंजूर करतील व या मदतीचे वाटप जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी करतील. जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी यांना सदर नुकसान भरपाई अदा करण्याच्या शक्ती प्रदान करण्यात येत आहेत. त्यांनाच आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

७. संबंधित जिल्ह्यातील जिल्हा दक्षता व नियंत्रण समितीच्या मासिक बैठकीत या विषयाबाबत व त्या अन्वये देण्यात येणा-या नुकसानभरपाईचा आढावा घेऊन जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी आपला अहवाल, आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, पुणे व आयुक्त एकत्रित अहवाल शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्र. : युटीए१०९५/१२४३२-डी-७, दि. २० डिसेंबर, १९७६ च्या प्रोफॉर्माप्रमाणे शासनास सादर करतील.

८. केंद्र शासन सामाजिक न्याय व अधिकारिता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांच्या दि. १४ एप्रिल २०१६ च्या अधिसूचनेची इंग्रजी प्रत सोबत जोडली आहे.

९. या आदेशामधील वाक्येमध्ये काही संदेह असल्यास सोबत जोडलेल्या केंद्र शासन सामाजिक न्याय व अधिकारिता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांच्या दि. १४ एप्रिल २०१६ च्या अधिसूचनेच्या इंग्रजी प्रतीमधील वाक्यरचना विचारात घ्यावी.

१०. हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ३९६/२०१६/व्यय-१५, दि२५-०९-२०१६ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६१२२३१६३९५४९५२२ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(ज्ञा.ल.सुळ)

उप सचिव ,महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मुख्यमंत्र्याचे खाजगी सचिव
- २) सर्व मंत्री यांचे खाजगी सचिव
- ३) सर्व राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहाय्यक
- ४) मुख्य सचिव यांचे उप सचिव
- ५) अप्पर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव मंत्रालयीन सर्व विभाग
- ६) सर्व विभागीय आयुक्त,
- ७) आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ८) पोलीस महानिरीक्षक, मुंबई.
- ९) सर्व जिल्हाधिकारी
- १०) सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
- ११) सर्व सहायक आयुक्त, समाज कल्याण
- १२) संचालक राष्ट्रीय अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती आयोग, पुणे
- १३) आयुक्त आदिवासी विभाग, नाशिक
- १४) सर्व पोलीस आयुक्त
- १५) सर्व पोलीस अधिक्षक
- १६) पोलीस महानिरीक्षक (पीसीआर)
- १७) विशेष न्यायालयाचे सर्व जिल्हे
- १८) महालेखापाल (लेखापरिक्षा व लेखा अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १-२, मुंबई/नागपूर
- १९) सर्व जिल्हाकोषागार अधिकारी
- २०) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- २१) निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई
- २२) सर्व जिल्हापरिषदांचे समाजकल्याण अधिकारी, वर्ग-२
- २३) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, मुंबई
- २४) सचिव, भारत सरकार, सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली
- २५) संचालक, भारत सरकार, सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली
- २६) प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई
- २७) निवडनस्ती सामासु

शासन निर्णय, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य व पर्यटन विभाग
क्रमांक : युटीए-१०७५/१२४३२-डी-७, दिनांक २० डिसेंबर, १९७६ चे सोबतचे सहपत्र

PROFORMA

Report on the atrocities on members of Scheduled Castes and Scheduled Tribes and monetary relief sanctioned thereof in District.

1.	Date of Occurrence of the incident	:	
2.	Village and Taluka	:	
3.	Whether Victim belong to SCs/STs	:	
4.	By which Community people, the atrocity is committed	:	
5.	Brief facts of the incident	:	
6.	Nature and extent of Loss	:	
	a) Number of earning members Involved in incident and out of whom	:	
	i) Number Died :		
	ii) Number permanently Incapacitated :		
	iii) Number temporarily incapacitated :		
	b) Number of non-earning members Involved in incident and out of whom	:	
	i) Number Died :		
	ii) Number permanently Incapacitated :		
	iii) Number temporarily incapacitated :		
7.	Number and Value of Property lost	:	
	a) i) Number of houses burnt :		
	ii) Value of houses burnt :		
	b) i) Number of families whose property was lost :		
	ii) Value of property was lost.		
8.	Category-wise quantum of relief sanction due to	:	
	a) Death :		
	b) Permanent Incapacitation :		
	c) Temporary Incapacitation :		
	d) Burning of houses/s :		
	e) Loss of movable property :		
9.	Total relief sanctioned	:	

शासन निर्णय क्र. युटीए-२०१६/प्र.क्र.२९८/सामासु, दि. २३ डिसेंबर, २०१६ चे सहपत्र.

परिशिष्ट अ

नियम १२ (४)

सहाय्य म्हणून द्यावयाच्या रक्कमेची मानके

अ.क्र.	अपराधाचे नाव	सहाय्याची किमान रक्कम
१.	कोणतेही खाण्यास किंवा पिण्यास योग्य नसलेले घाणेरडे खाण्यास देणे व इतर उपद्रवी वस्तु घालणे अधिनियमाचे कलम ३(१) (a)	पीडित व्यक्तीला रु. १,००,०००/- मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली (१) अ.क्र. (२) आणि (३) करिता प्रथम माहिती अहवाल (FIR) प्राप्त झाल्यानंतर १०% व अनु.क्र.(१), (४) व (५) करिता प्रथम माहिती अहवाल प्राप्त झाल्यावर २५ % रक्कम
२.	मलमुत्र, विष्टा, जनावराचे शव किंवा कोणतेही घाणेरडे पदार्थ एकत्रित ठेवणे किंवा जमा करणे अधिनियमाचे कलम ३(१) (b)	(२) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर ५० % रक्कम
३.	अपमानित किंवा त्रास देण्याच्या हेतूने मलमुत्र, केरकचरा, जनावराचे शव एकत्रित ठेवणे किंवा जमा करणे अधिनियमाचे कलम ३(१)(c)	(३) आरोपीस अनु.क्र. २ व ३ च्या आरोपाखाली कनिष्ठ न्यायालयाने दोषसिध्दी/शिक्षा झाल्यास ४०% व त्याचप्रमाणे अनु.क्र. १,४, व ५ च्या आरोपाखाली दोषसिध्द ठरविल्यास २५% रक्कम.
४.	चपळांचा हार घालणे किंवा नग्न किंवा अर्धनग्न मिरवणूक काढणे अधिनियमाचे (कलम ३(१)(d)	
५.	बळजबरीने असे कृत्य करण्यास भाग पाडणे जसे कपडे काढणे, बळजबरीने डोक्यावरचे केस किंवा मिशा काढणे चेहरा वा शरीरावर रंग लावणे किंवा काळे फासणे अधिनियमाचे कलम ३(१) (e))	
६.	जमिनीचा गैरप्रकारे भोगवाटा करणे किंवा शेती करणे, इ. अधिनियमाचे कलम ३(१) (f)	पीडित व्यक्तीला रु. १,००,०००/- मदत. जिथे आवश्यक असेल तेथे संबंधीत राज्य सरकार किंवा संघराज्य प्रशासन द्वारे
७.	जमीन किंवा जमिनीचा भाग बेकायदेशीरपणे बळकावणे किंवा पुरवठा परत मिळवून देण्यात येईल.	सरकारी खर्चाने जमीन /जागा/पाणी

	कब्जा करणे किंवा त्या संबंधीच्या अधिकारामध्ये बाधा आणणे ज्यामध्ये वन अधिकाराचा समावेश आहे. अधिनियमांचे कलम ३(१)(९)	पीडीत व्यक्तीला मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली पुढीलप्रमाणे (i) प्रथम माहिती अहवाल (FIR) प्राप्त झाल्यावर २५ % रक्कम (ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर ५० % रक्कम (iii) आरोपीस कनिष्ठ न्यायालयाने दोषसिध्द/शिक्षा झाल्यास २५% रक्कम
८.	भिक मागण्यास लावणे किंवा वेढबिगारी करावयास लावणे अधिनियमांचे कलम ३(१)(१)	पीडीत व्यक्तीला रु. १,००,०००/- पर्यंत मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे
९.	मनुष्याचे किंवा जनावराचे मृत शरीर धेऊन जाणे किंवा त्यांच्यासाठी कबर खोदणे/ खड्डा खोदण्यासाठी बळजबरी करणे अधिनियमांचे कलम ३(१)(१)	(i) प्रथम माहिती अहवाल (FIR) प्राप्त झाल्यावर २५ % रक्कम (ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर ५० % रक्कम. (iii) आरोपीस कनिष्ठ न्यायालयाने दोषसिध्दी/शिक्षा झाल्यास २५% रक्कम.
१०.	अनुसूचित जातीच्या किंवा अनुसूचित जमातीच्या व्यक्तींना हाताने मैला साफ करण्यास भाग पाडणे किंवा त्यासाठी प्रयत्न करणे अधिनियमांचे कलम ३(१) (j)	
११.	अनुसूचित जातीच्या किंवा अनुसूचित जमाती या प्रवर्गातील स्त्रीला देवदासी बनण्यासाठी भाग पाडणे किंवा त्यासाठी प्रयत्न करणे किंवा त्याचे समर्थन करणे. अधिनियमांचे कलम ३(१)(k)	
१२.	मतदान किंवा नागनिर्देशन दाखल करण्यापासून प्रतिबंध करणे अधिनियमांचे कलम ३(१)(L)	पीडीत व्यक्तीला रु. ८५ ,०००/- मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे

१३.	स्थानिक स्वराज्य संस्था/नगर पालिका मधील अधिकार पदावर असलेल्यांना पदाधिकारी/अधिकारी यांना कर्तव्य पार पाडण्यास अडसर करणे किंवा त्यांच्या कर्तव्यात अडथळे आणणे किंवा बळजबरी करणे अधिनियमांचे कलम ३(१)(m)	(i) प्रथम माहिती अहवाल (FIAR) प्राप्त झाल्यावर २५ % रक्कम. (ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर ५० % रक्कम. (iii) आरोपीस कनिष्ठ न्यायालयाने दोषसिध्दी/शिक्षा झाल्यास २५% रक्कम
१४.	निवडणूकीत हिसाचारानंतर सामाजिक व आर्थिक बहिष्कार टाकणे अधिनियमांचे कलम ३(१)(n)	
१५.	एखाद्या विशिष्ट उमेदवारास मतदान करणे किंवा मतदान न करणे यासाठी सदर अधिनियमांतर्गत कोणताही गुन्हा करणे अधिनियमांचे कलम ३(१)(o)	
१६.	खोटी, विद्वेषपूर्ण, तापदायक कायदेशीर कार्यवाही करणे अधिनियमांचे कलम ३(१) (p)	पीडीत व्यक्तीला रु. ८५,०००/- इतकी मदत किंवा विधी विषयक केलेल्या वास्तविक खर्चाची प्रतिपूर्ती व नुकसान भरपाई यापैकी जी रक्कम कमी असेल ती मदत खालीलप्रमाणे देण्यात येईल. (i) प्रथम माहिती अहवाल (FIAR) प्राप्त झाल्यावर २५ % रक्कम. (ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर ५० % रक्कम (iii) आरोपीस आरोपाखाली कनिष्ठ न्यायालयाने दोषसिध्दी/शिक्षा झाल्यास २५% रक्कम.
१७.	कोणत्याही लोकसेवकास खोटी व थिल्लर माहिती देणे अधिनियमांचे कलम ३(१)(q)	पीडीत व्यक्तीला रु. १,००,०००/- इतकी मदत किंवा विधी विषयक केलेल्या वास्तविक खर्चाची प्रतिपूर्ती व नुकसान

		<p>गरपाई यापैकी जी रक्कम कमी असेल ती मदत खालीलप्रमाणे देण्यात येईल.</p> <p>(i) प्रथम माहिती अहवाल (FIR) प्राप्त झाल्यावर २५ % रक्कम</p> <p>(ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर ५० % रक्कम .</p> <p>(iii) आरोपीस आरोपाखाली कनिष्ठ न्यायालयाने दोषसिध्दी/शिक्षा झाल्यास २५% रक्कम</p>
१८.	सार्वजनिक जागेत उद्देशपूर्वक अपमान किंवा अपमानाच्या हेतूने धाकदपटशा आणि मानहानी करणे अधिनियम कलम ३(१)(r)	<p>पीडीत व्यक्तीला रु. १,००,०००/- मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे</p> <p>(i) प्रथम माहिती अहवाल (FIR) प्राप्त झाल्यावर २५ % रक्कम</p>
१९.	सार्वजनिक ठिकाणी जातीयवाचक शिवीगाळ करणे किंवा जातीसंबंधी अपशब्द वापरणे अधिनियम कलम ३(१)(s)	<p>(ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर ५० % रक्कम.</p> <p>(iii) आरोपीस आरोपाखाली कनिष्ठ न्यायालयाने दोषसिध्दी/शिक्षा झाल्यास २५% रक्कम.</p>
२०.	धार्मिक मानल्या जाणाऱ्या अथवा श्रद्धास्थान असलेल्या स्थळांना हानी पोहविणे, नष्ट करणे किंवा विटंबना करणे अधिनियमांचे कलम ३(१)(t)	
२१.	शत्रुता, घृणा व वैमनस्यच्या भावनेला उत्तेजन देणे. अधिनियमांचे कलम ३(१) (u)	
२२.	श्रद्धास्थान असलेल्या दिवंगत व्यक्तीविषयी अपशब्द वापरणे किंवा कोणत्याही वस्तू व साधनाद्वारे विटंबना करणे, अधिनियमांचे कलम ३(१) (v)	

२३.	<p>अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमातीच्या स्त्रियांना उद्देशपूर्वक लैंगिक हेतूसूचक लैंगिक भावना निर्माण करण्यासाठी अंगविक्षेप करणे व तिच्या संगतीशिवाय स्पर्श करणे अधिनियमाचे अंतर्गत गुन्हा करणे कलम ३(१)(w)</p>	<p>पीडीत व्यक्तीला रु. २,००,०००/- मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे</p> <p>(i) प्रथम माहिती अहवाल (FIR) प्राप्त झाल्यावर २५ % रक्कम</p> <p>(ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर ५० % रक्कम</p> <p>(iii) आरोपीस आरोपीखाली कनिष्ठ न्यायालयाने दोषसिध्द/शिक्षा झाल्यास २५% रक्कम.</p>
२४.	<p>भारतीय दंड प्रक्रिया संहितेचे कलम ३२६ व (१८६० चे ४५) जाणिवपूर्वक ऑसिड टाकणे किंवा ऑसिड टाकण्याचा प्रयत्न करणे {कलम ३(२) (va) अधिनियमांच्या अनुसूचीसह वाचावे}</p>	<p>क) पीडीत व्यक्तीचा चेहरा २ % किंवा त्यापेक्षा जास्त भाजला असेल तसेच डोळे, कान, नाक, तोंड आणि शरीर ३० % पेक्षा जास्त भाजले असेल अशा पीडीतास रुपये ८,२५,०००/- (अक्षरी रुपये आठ लाख पंचवीस हजार फक्त) मदत केली जाईल.</p> <p>ख) ज्या पीडीत व्यक्तीचे शरीर १० % ते ३० % दरम्यान भाजले असेल अशा पीडीत व्यक्तीस रुपये ४,१५,०००/- (अक्षरी रुपये चार लाख पंधरा हजार फक्त) मदत केली जाईल.</p> <p>ग) ज्या पीडीत व्यक्तीचे शरीर चेहऱ्या व्यतिरिक्त शरीर जर १० % पेक्षा कमी भाजले असेल अशा पीडीत व्यक्तीस रुपये ८५,०००/- (अक्षरी रुपये पंचाऐंशी हजार फक्त) मदत केली जाईल.</p> <p>या व्यतिरिक्त ऑरिड हल्ला झालेल्या पीडीत व्यक्तीचा संपूर्ण उपचार करण्याची जबाबदारी शासनाची राहिल .</p> <p>उपरोक्त क ते ग मध्ये नमुद पिडीत व्यक्तीला मदत देण्याची कार्यप्रणाली खालील प्रमाणे -</p>

		<p>(i) प्रथम माहिती अहवाल (FIR) प्राप्त झाल्यावर ५० % रक्कम</p> <p>(ii) वैद्यकीय अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर ५० % रक्कम.</p>
२५.	<p>भारतीय दंड प्रक्रिया संहिता कलम ३५४ (१८६० चे कलम ४५) अन्वये महिलांवर तिचा विनयभंग करण्याच्या हेतूने हल्ला करणे किंवा गुन्हेगारी बळ प्रयोग करणे.</p> <p>{कलम ३(२) (va) अधिनियमांच्या अनुसूचीसह वाचावे}</p>	<p>पीडीत व्यक्तीला रु. २,००,०००/- मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे</p> <p>(i) प्रथम माहिती अहवाल (FIR) प्राप्त झाल्यावर ५० % रक्कम.</p> <p>(ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर २५ % रक्कम.</p> <p>(iii) कनिष्ठ न्यायालयात सदर प्रकरणाची न्यायप्रक्रिया (Court Trial) समाप्तीनंतर २५% रक्कम.</p>
२६.	<p>भारतीय दंड प्रक्रिया संहिता कलम ३५४ अ (१८६० चे ४५) नुसार लैंगिक शोषण किंवा लैंगिक छळासाठी शिक्षा अधिनियमांचे {कलम ३(२) (va) अधिनियमांच्या अनुसूचिसह वाचावे}</p>	<p>पीडीत व्यक्तीला रु. २,००,०००/- मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे</p> <p>(i) प्रथम माहिती अहवाल (FIR) प्राप्त झाल्यावर ५० % रक्कम</p> <p>(ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर २५ % रक्कम</p> <p>(iii) कनिष्ठ न्यायालयात सदर प्रकरणाची न्यायप्रक्रिया (Court Trial) समाप्तीनंतर २५% रक्कम.</p>
२७.	<p>भारतीय दंड प्रक्रिया संहिता सहितेच्या कलम ३५४ ख (१८६० चे ४५) नुसार स्त्रीला निवृत्त करण्याच्या उद्देशाने स्त्रीवर हल्ला करणे किंवा अपराधिक बळाचा वापर { कलम ३(२)(va) अधिनियमांच्या अनुसूचिसह वाचावे }</p>	<p>पीडीत व्यक्तीला रु. २,००,०००/- मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे</p> <p>(i) प्रथम माहिती अहवाल (FIR) प्राप्त झाल्यावर ५० % रक्कम.</p> <p>(ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर २५ % रक्कम.</p> <p>(iii) कनिष्ठ न्यायालयात सदर प्रकरणाची न्यायप्रक्रिया (Court Trial) समाप्तीनंतर २५% रक्कम.</p>

२८.	भारतीय दंड प्रक्रिया सहिते अंतर्गत कलम ३५४सी (१८६० चे ४५) अन्वये इतरांचे वैषयिक सुख अनुभवत असताना ते पाहण्याची विकृती {कलम ३(२) (va) अधिनियमांच्या अनुसूचिसह वाचावे }	पीडीत व्यक्तीला रु. २,००,०००/- मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे (i) प्रथम माहिती अहवाल (FIR) प्राप्त झाल्यावर १० % रक्कम (ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर ५० % रक्कम. (iii) आरोपीस सदर आरोपाखाली कनिष्ठ न्यायालयाने दोषसिध्दी/शिक्षा झाल्यास ४०% रक्कम.
२९.	भारतीय दंड प्रक्रिया सहितेच्या अंतर्गत कलम ३५४डी (१८६० चे ४५) अन्वये पाठलाग {कलम ३(२) (va) अधिनियमांच्या अनुसूचिसह वाचावे }	पीडीत व्यक्तीला रु. २,००,०००/- मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे (i) प्रथम माहिती अहवाल (FIR) प्राप्त झाल्यावर १० % रक्कम. (ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर ५० % रक्कम. (iii) आरोपीस सदर आरोपाखाली कनिष्ठ न्यायालयाने दोषसिध्दी/शिक्षा झाल्यास ४०% रक्कम.
३०.	भारतीय दंड प्रक्रिया सहितेच्या अंतर्गत कलम ३७६बी (१८६० चे ४५) अन्वये पती-पत्नी विभक्त असताना पतीने पत्नीबरोबर संगमोग {कलम ३(२) (va) अधिनियमांच्या अनुसूचिसह वाचावे }	पीडीत व्यक्तीला रु. २,००,०००/- मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे (i) वैद्यकीय तपासणी आणि वैद्यकीय अहवालाची पुष्टी अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर ५०% रक्कम (ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर २५ % रक्कम (iii) आरोपीस सदर आरोपाखाली कनिष्ठ न्यायालयाने दोषसिध्दी/शिक्षा झाल्यास २५ % रक्कम.
३१.	भारतीय दंड प्रक्रिया सहितेच्या अंतर्गत कलम ३७६सी (१८६० चे ४५) अन्वये प्राधिकारात असलेल्या एखाद्या व्यक्ती कडून संगमोग	पीडीत व्यक्तीला रु. ४,००,०००/- मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे

	{कलम ३(२) (va)} अधिनियमांच्या अनुसूचिसह वाचावे }	(i) वैद्यकीय तपासणी आणि वैद्यकीय अहवालाची पुष्टी अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर ५०% रक्कम (ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर २५ % रक्कम. (iii) कनिष्ठ न्यायालयात सदर प्रकरणाची न्यायप्रक्रिया (Court Trial) समाप्तीनंतर २५% रक्कम.
३२.	भारतीय दंड प्रक्रिया संहितेच्या अंतर्गत कलम ५०९ (१८६० चे ४५) अन्वये ज्याद्वारे खोला लज्जा उत्पन्न होईल त्या उद्देशाने शब्द प्रयोग वापरणे अथवा इशारा किंवा हातवारे करणे. {कलम ३(२) (va) अधिनियमांच्या अनुसूचिसह वाचावे }	पीडीत व्यक्तीला रु. २,००,०००/- मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे (i) प्रथम माहिती अहवाल (FIR) प्राप्त झाल्यावर २५ % रक्कम. (ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर ५० % रक्कम. (iii) आरोपीस सदर आरोपाखाली कनिष्ठ न्यायालयाने दोषसिध्द/शिक्षा झाल्यास २५ % रक्कम.
३३.	पाणी दूषित किंवा खराब करणे {अधिनियमांचे कलम ३(१) (x) }	पाणी दूषित करण्यात आल्यानंतर ते स्वच्छ करून पुर्ववत करण्यासाठीचा लागणारा संपूर्ण खर्च करण्याची जबाबदारी राज्य शासनाची असेल. या व्यतिरिक्त रुपये ८,२५,०००/- (अक्षरी आठ लाख पंचवीस हजार फक्त) इतकी रक्कम सागुहिक संपत्तीचे जतन करण्यासाठी जिल्हा प्रशासन स्थानिक संस्थेच्या सल्ल्यानुसार जिल्हा दंडाधिकारी यांच्याकडे जमा ठेव ठेवतील .
३४.	सार्वजनिक प्रवेश करण्याचे / आश्रयाचे रुढीपात्र अधिकार नाकारणे किंवा पोचण्यासाठी अडथळे निर्माण करणे अधिनियमांचे कलम ३(१) (y)	पीडीत व्यक्तीला रुपये ४,२५,०००/- (अक्षरी चार लाख पंचवीस हजार फक्त) तसेच रुढी परंपरेने प्राप्त प्रवेश मार्गांचा अधिकार पुर्ववत परत मिळणेसाठी लागणारा खर्च राज्य शासन करेल.

		<p>त्यासाठी पीडीत व्यक्तीला मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे</p> <p>(i) प्रथम माहिती अहवाल (FIR) प्राप्त झाल्यावर २५ % रक्कम.</p> <p>(ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर ५० % रक्कम</p> <p>(iii) आरोपीस सदर आरोपाखाली कनिष्ठ न्यायालयाने दोषसिध्द/शिक्षा झाल्यास २५ % रक्कम</p>
३५.	<p>बळजबरीने घर, गांव किंवा रहिवास सोडण्यास विवश करणे, जबरदस्ती करणे</p> <p>अधिनियमाचे कलम ३(१) (२)</p>	<p>अशा गुन्ह्याच्या बळी ठरलेल्या प्रत्येक व्यक्तीला त्याचा घरात, गावात किंवा रहिवाशाच्या इतर जागेत राहण्याचा हक्क पुर्नस्थापित करण्याची कार्यवाही शासन करेल. जर त्याचे घर जमीनदोस्त झाले असल्यास सदरचे घर शासकीय खर्चाने बांधून देणे त्यासाठी रु. १,००,०००/- नुकसान भरपाई देण्यात येईल.</p> <p>पिडीत व्यक्तीला मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे</p> <p>(i) प्रथम माहिती अहवाल (FIR) प्राप्त झाल्यावर २५ % रक्कम.</p> <p>(ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर ५० % रक्कम.</p> <p>(iii) आरोपीस सदर आरोपाखाली कनिष्ठ न्यायालयाने दोषसिध्दी/शिक्षा झाल्यास २५ % रक्कम.</p>
३६	<p>अनुसूचित जातीच्या किंवा अनुसूचित जमातीच्या सभासदांनी खालील बाबतीत कोणत्याही प्रकारे अडथळा किंवा प्रतिबंधित करणे</p>	<p>अ) कोणत्याही बाबी संबंधी समाईक मलकतीच्या साधनांचा वापर इतरांबरोबर कोणत्याही परिसरात किंवा दफन भूमीत किंवा स्मशान भूमीत किंवा कोणत्याही नदी वा वापर, ओढा, धबधबा, विहीर, हौद, पाण्याचे नळ, किंवा इतर</p>

<p>अ) समाईक मिळकतीच्या साधनांचा वापर इतरांबरोबर कोणत्याही परिसरात किंवा दफन भूमीत किंवा स्मशान भूमीत किंवा कोणत्याही नदीचा वापर, ओढा, धबधबा, विहीर, हौद, पाण्याचे नळ, किंवा इतर पाण्याची जागा किंवा स्नानाचे घाट किंवा सार्वजनिक वाहतुक किंवा रस्ते यांचा उपयोग किंवा वापर करणे (अधिनियमाचे कलम ३(१) (za)/अ)</p>	<p>पाण्याची जागा किंवा स्नानाचे घाट किंवा सार्वजनिक वाहतुक किंवा रस्ते यांचा उपयोग किंवा वापर करण्याचा अधिकार पुनर्स्थापित करण्याबाबतची कार्यवाही व त्यासाठी लागणारा संपूर्ण खर्च शासन करेल. यासाठी पीडीत व्यक्तीला रुपये १,००,०००/-पिडीत व्यक्तीला मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे (i) प्रथम माहिती अहवाल (FIR) प्राप्त झाल्यावर २५ % रक्कम. (ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर ५० % रक्कम. (iii) आरोपीस सदर आरोपाखाली कनिष्ठ न्यायालयाने दोषसिध्दी/शिक्षा झाल्यास २५ % रक्कम.</p>
<p>ब) सार्वजनिक जागेत मोटार सायकल वर सवारी करणे किंवा चालविणे किंवा पादत्राणे घालणे किंवा नवीन कपडे परिधान करणे किंवा लग्नाची वरात काढणे किंवा लग्नाच्या वरातीदरम्यान घोड्यावर आरुढ होणे किंवा इतर कोणत्याही वाहनांवर बसणे (अधिनियमाचे कलम ३(१) (z a)/बी)</p>	<p>ब) सार्वजनिक जागेत मोटार सायकल वर सवारी करणे किंवा चालविणे किंवा पादत्राणे घालणे किंवा नवीन कपडे परिधान करणे किंवा लग्नाची वरात काढणे किंवा लग्नाच्या वरातीदरम्यान घोड्यावर आरुढ होणे किंवा इतर कोणत्याही वाहनांवर बसणे याबाबतचा अधिकार पुनर्स्थापन करण्याबाबतची कार्यवाही व त्यासाठी लागणारा संपूर्ण खर्च शासन करेल. यासाठी पीडीत व्यक्तीला रुपये १,००,०००/- मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे (i) प्रथम माहिती अहवाल (FIR) प्राप्त झाल्यावर २५ % रक्कम. (ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर ५० % रक्कम.</p>

		(iii) आरोपीस सदर आरोपाखाली कनिष्ठ न्यायालयाने दोषसिध्दी/शिक्षा झाल्यास २५ % रक्कम.
क) कोणत्याही सार्वजनिक प्रार्थनास्थली प्रवेश करणे जे सार्वजनिक किंवा कोणत्याही व्यक्तीसाठी खुले आहेत जे त्याच धर्माचे भाग आहेत किंवा कोणत्याही धर्माचे उत्सव किंवा सांस्कृतिक किंवा सांस्कृतिक उत्सव ज्यामध्ये यात्रा, जत्रा आहेत त्या काढणे किंवा त्यामध्ये भाग घेणे. {अधिनियमांचे कलम ३ (१) (/सी)}	क) कोणत्याही सार्वजनिक प्रार्थनास्थली प्रवेश करणे जे सार्वजनिक किंवा कोणत्याही व्यक्तीसाठी खुले आहेत, जे त्याच धर्माचे भाग आहेत किंवा कोणत्याही धर्माचे उत्सव किंवा सांस्कृतिक किंवा सांस्कृतिक उत्सव ज्यामध्ये यात्रा, जत्रा आहेत त्यामध्ये भाग घेणे किंवा त्या काढणेबाबतचा अधिकार अधिकाराचे पुर्नस्थापन करण्याबाबतची कार्यवाही व त्यासाठी लागणारा संपूर्ण खर्च शासन करेल. यासाठी पीडीत व्यक्तीला रुपये १,००,०००/- मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे (i) प्रथम माहिती अहवाल (FIAR) प्राप्त झाल्यावर २५ % रक्कम. (ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर ५० % रक्कम. (iii) आरोपीस सदर आरोपाखाली कनिष्ठ न्यायालयाने दोषसिध्दी/शिक्षा झाल्यास २५ % रक्कम.	
ड) कोणतेही सार्वजनिक शैक्षणिक संस्था, रुग्णालय, औषधालय, प्राथमिक आरोग्य केंद्र, दुकान किंवा सार्वजनिक करमणुकीच्या ठिकाणी किंवा इतर कोणत्याही किंवा सार्वजनिक वापरासाठी प्रवेश असलेल्या ठिकाणी सार्वजनिक उपयोगासाठी वापरता येत	ड) कोणतेही सार्वजनिक शैक्षणिक संस्था, रुग्णालय, औषधालय, प्राथमिक आरोग्य केंद्र, दुकान किंवा सार्वजनिक करमणुकीच्या ठिकाणी किंवा इतर कोणत्याही किंवा सार्वजनिक वापरासाठी प्रवेश असलेल्या ठिकाणी सार्वजनिक उपयोगासाठी वापरता येत कोणत्याही वस्तु किंवा भांडे यांचा उपयोग	

<p>असलेल्या कोणत्याही वस्तु किंवा भांडे यांचा उपयोग करणे. {अधिनियमांचे कलम ३ (१) (झेड)/डी}</p>	<p>करण्याचा अधिकार पुनर्स्थापित करण्याबाबतची कार्यवाही व त्यासाठी लागणारा संपूर्ण खर्च शासन करेल. यासाठी पीडीत व्यक्तीला रुपये १,००,०००/- मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे</p> <p>(i) प्रथम माहिती अहवाल (FIR) प्राप्त झाल्यावर २५ % रक्कम.</p> <p>(ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर ५० % रक्कम.</p> <p>(iii) आरोपीस सदर आरोपाखाली कनिष्ठ न्यायालयाने दोषसिध्दी/शिक्षा झाल्यास २५ % रक्कम.</p>
<p>इ) कोणताही व्यवसाय करणे किंवा कोणताही व्यापार करणे किंवा व्यवसाय किंवा इतर कोणत्याही क्षेत्रात नोकरी किंवा काम करणे ते किंवा ज्यामध्ये इतर समाजाच्या सभासदांना त्यामध्ये पोहोचण्याचा किंवा शिरकाव करण्याचा हक्क आहे. {अधिनियमांचे कलम ३ (१) (झेड ए)/इ}</p>	<p>इ) कोणताही व्यवसाय करणे किंवा कोणताही व्यापार करणे किंवा व्यवसाय किंवा इतर कोणत्याही क्षेत्रात नोकरी किंवा काम करणे ते किंवा ज्यामध्ये इतर समाजाच्या सभासदांना त्यामध्ये पोहोचण्याचा किंवा शिरकाव करण्याचा हक्क आहे त्याबाबतचा अधिकार पुनर्स्थापित करण्याबाबतची कार्यवाही व त्यासाठी लागणारा संपूर्ण खर्च शासन करेल. यासाठी पीडीत व्यक्तीला रुपये १,००,०००/- मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे</p> <p>(i) प्रथम माहिती अहवाल (FIR) प्राप्त झाल्यावर २५ % रक्कम.</p> <p>(ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर ५० % रक्कम.</p> <p>(iii) आरोपीस सदर आरोपाखाली कनिष्ठ न्यायालयाने दोषसिध्द/शिक्षा झाल्यास २५ % रक्कम.</p>

३७.	चेटकीन किंवा जादुटोणा करणारी स्त्री असा आरोप असलेल्या स्त्रीस शारीरिक अथवा मानसिक हानी पोहचविणे {अधिनियमांचे कलम ३(१) (झेडबी)}.	पीडीत व्यक्तीचा झालेला अपमान, अनादर, अप्रतिष्ठा, क्षती, बदनामी याला अनुसरून देय नुकसानभरपाई म्हणून पीडीत व्यक्तीला रु. १,००,०००/- मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे (i) प्रथम माहिती अहवाल (FIR) प्राप्त झाल्यावर २५ % रक्कम. (ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर ५० % रक्कम. (iii) आरोपीस सदर आरोपाखाली कनिष्ठ न्यायालयाने दोषसिध्दी/शिक्षा झाल्यास २५ % रक्कम.
३८.	सामाजिक व आर्थिक बहिष्कार टाकणे किंवा तशी धमकी देणे {अधिनियमांचे कलम ३(१) (झेडसी)}.	अन्य व्यक्तीबरोबर असणारी सामाजिक व आर्थिक समानता पुनर्स्थापित करण्याबाबतची कार्यवाही व त्यासाठी लागणारा संपूर्ण खर्च शासन करेल. पीडीत व्यक्तीस रुपये १,००,०००/- (अक्षरी एक लाख रुपये फक्त) मदत म्हणून दिली जाईल. मदत म्हणून देण्यात येणारी संपूर्ण रक्कम कनिष्ठ न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होताच देण्यात यावी.
३९.	खोटा पुरावा देणे किंवा खोटा पुरावा तयार करणे {अधिनियमांचे कलम ३(२) (i) आणि (ii)}.	पीडीत व्यक्तीस रुपये ४,५०,०००/- (अक्षरी चार लाख पन्नास हजार रुपये फक्त) मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे (i) प्रथम माहिती अहवाल (FIR) प्राप्त झाल्यावर २५ % रक्कम. (ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर ५० % रक्कम. (iii) आरोपीस सदर आरोपाखाली कनिष्ठ न्यायालयाने दोषसिध्दी/शिक्षा झाल्यास २५ % रक्कम.

४०.	<p>भारतीय दंड प्रक्रिया संहितेच्या अंतर्गत १८६० च्या ४५ नुसार ज्यासाठी १० वर्ष किंवा त्याहून अधिक शिक्षा होऊ शकतो असे भारतीय दंड संहितेखालील गुन्हे करणे</p> <p>अधिनियमांचे कलम ३(२) }</p>	<p>पीडीत व्यक्ती किंवा त्यांच्यावर अवलंबून असणा-या व्यक्तींना रक्कम रुपये ४,००,०००/- (अक्षरी रुपये चार लाख फक्त) मदत. या अनुसूचिमध्ये विशेष असे इतर काही नमुद असल्यास सदरच्या रक्कमेमध्ये बदल होवू शकतो.</p> <p>पीडीत व्यक्तीला मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे</p> <p>(i) प्रथम माहिती अहवाल (FIR) प्राप्त झाल्यावर २५ % रक्कम.</p> <p>(ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर ५० % रक्कम.</p> <p>(iii) आरोपीस सदर आरोपाखाली कनिष्ठ न्यायालयाने दोषसिद्ध/शिक्षा झाल्यास २५ % रक्कम.</p>
४१.	<p>भारतीय दंडप्रक्रिया संहितेच्या अंतर्गत (१८६० च्या ४५) नुसार ज्या कलमाची तरतुद या अधिनियमात अधिसूचित केली आहे व जे दंडनिय आहेत असे गुन्हे करणे.</p> <p>अधिनियमांचे कलम ३(२) (व्हीए) अनुसूचीसह वाचावे }</p>	<p>पीडीत व्यक्ती किंवा त्यांच्यावर अवलंबून असणा-या व्यक्तींना रुपये २,००,०००/- (अक्षरी रुपये दोन लाख फक्त)) मदत या अनुसूचिमध्ये विशेष असे इतर काही नमुद असल्यास सदरच्या रक्कमेमध्ये बदल होवू शकतो.</p> <p>पीडीत व्यक्तीला मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे</p> <p>(i) प्रथम माहिती अहवाल (FIR) प्राप्त झाल्यावर २५ % रक्कम.</p> <p>(ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर ५० % रक्कम.</p> <p>(iii) आरोपीस सदर आरोपाखाली कनिष्ठ न्यायालयाने दोषसिद्धी/शिक्षा झाल्यास २५ % रक्कम.</p>
४२.	<p>सरकारी अधिकारी किंवा कर्मचारी यांच्या माध्यमातून त्रास देणे किंवा</p>	<p>पीडीत व्यक्तीस रुपये २,००,०००/- (अक्षरी रुपये दोन लाख फक्त)) मदत</p>

	सरकारी नोकराच्या कार्यवाहीचा बळी ठरणे {अधिनियमांचे कलम ३(२)(vii)}	देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे (i) प्रथम माहिती अहवाल (FIR) प्राप्त झाल्यावर २५ % रक्कम. (ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर ५० % रक्कम. (iii) आरोपीस सदर आरोपाखाली कनिष्ठ न्यायालयाने दोषसिध्दी/शिक्षा झाल्यास २५ % रक्कम.
४३.	विकलांगता अनेक विकलांगताबाबत मुल्यांकन करण्यासाठी मार्गदर्शन पद्धत सामाजिक न्याय व सशक्तीकरण मंत्रालयाच्या अधिसूचना क्र. १६-१८/९७ एन दिनांक ०१/०६/२००१ च्या अधिसूचने अन्वये ठरविण्यात आलेली मार्गदर्शक तत्वे. परिशिष्ट- II जोडले आहे. अ) १०० टक्के विकलांगता	पीडीत व्यक्तीला रुपये ८,२५,०००/- (अक्षरी आठ लाख पंचवीस हजार रुपये फक्त) मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे १) वैद्यकीय तपासणी आणि वैद्यकीय अहवालाची पुष्टी अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर ५०% रक्कम २) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर ५० % रक्कम
	ब) जिथे विकलांगता १०० टक्के पेक्षा कमी असेल परंतु ५० टक्के पेक्षा जास्त	पीडीत व्यक्तीस रुपये ४,५०,०००/- (अक्षरी रु. चार लाख पन्नास हजार फक्त) मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे १) वैद्यकीय तपासणी आणि वैद्यकीय अहवालाची पुष्टी अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर ५०% रक्कम २) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर ५० % रक्कम.
	क) जिथे विकलांगता ५० टक्के पेक्षा कमी	पीडीत व्यक्तीस रुपये २,५०,०००/- (अक्षरी रु. दोन लाख पन्नास हजार फक्त) मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे

		<p>१) वैद्यकीय तपासणी आणि वैद्यकीय अहवालाची पुष्टी अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर ५०% रक्कम</p> <p>२) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर ५० % रक्कम.</p>
४४	<p>बलात्कार किंवा सामुहिक बलात्कार</p> <p>(i) भारतीय दंड प्रक्रिया संहितेच्या अंतर्गत कलम ३७५ (१८६० चे ४५) अन्वये</p> <p>(ii) सामुहिक बलात्कार भारतीय दंड प्रक्रिया संहितेच्या अंतर्गत कलम ३७६डी (१८६० चे ४५) अन्वये</p>	<p>पीडीत व्यक्तीस रुपये ५,००,०००/- (अक्षरी रु. पाच लाख फक्त) मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे</p> <p>(i) वैद्यकीय तपासणी आणि वैद्यकीय अहवालाची पुष्टी अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर ५०% रक्कम</p> <p>(ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर २५ % रक्कम</p> <p>(iii) कनिष्ठ न्यायालयात सदर प्रकरणाची न्यायप्रक्रिया (Court Trial) समाप्तीनंतर २५% रक्कम.</p> <p>पीडीत व्यक्तीस रुपये ८,२५,०००/- मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे</p> <p>(i) वैद्यकीय तपासणी आणि वैद्यकीय अहवालाची पुष्टी अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर ५०% रक्कम</p> <p>(ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर २५% रक्कम</p> <p>(iii) कनिष्ठ न्यायालयात सदर प्रकरणाची न्यायप्रक्रिया (Court Trial) समाप्तीनंतर २५% रक्कम</p>
४५	हत्या किंवा मृत्यु	<p>पीडीत व्यक्तीस रुपये ८,२५,०००/- (अक्षरी रु. आठ लाख पंचवीस हजार फक्त) मदत देण्याबाबतची कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे</p>

		<p>(i) शवपिच्छेदन अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर ५० % रक्कम.</p> <p>(ii) न्यायालयात आरोपपत्र दाखल होईल त्या नंतर ५० % रक्कम.</p>
४६	खून, मृत्यु, हत्याकांड, बलात्कार, सामुहिक बलात्कार, कायमची असमर्थता आणि दरोडा यागधील पिडीतास अतिरिक्त सहाय्य	<p>वरीलप्रमाणे अदा करण्यात आलेल्या अर्थसहाय्याच्या बाबींच्या रक्कमाशिवाय अतिरिक्त अर्थसहाय्याच्या रक्कमांची मदत अत्याचाराच्या दिनांकापासून ३ महिन्यांच्या आत करण्यात यावी.</p> <p>(i) अनुसूचित जातीच्या व अनुसूचित जमातीच्या मृत व्यक्तींच्या अवलंबितांना रुपये ५,०००/- प्रति महिना मुळ निवृत्ती वेतन जरो शासनाच्या शासकीय कर्मचा-यांना अनुज्ञेय आहे, महागाई भत्ताराह व मृत व्यक्तीच्या कुटुंबाच्या एका व्यक्तीस नोकरी आणि आवश्यक असल्यास शेतजमीन, घर मालकी हक्काच्या खरेदीने घेण्यासाठी तरतूद करण्यात येईल.</p> <p>(ii) पीडित व्यक्तीच्या मुलांचे शिक्षण व मुलांचे निर्वाह / आश्रयांचे भार ज्या शाळेस संपूर्ण निधी शासनाकडून प्राप्त होते अशा शाळेत होईल.</p> <p>(iii) तीन महिन्यांच्या कालावधीसाठी भांडी, तांदूळ, गहू , डाळी, कडधान्य इत्यादींची तरतूद करणे.</p>
४७	संपूर्णपणे जमीनदोस्त झालेले/ जळून खाक झालेली घरे	ज्या ठिकाणी घर जळून गेले आहे किंवा जमीनदोस्त झाले आहे अशा ठिकाणी ते सरकारी खर्चाने दगड विटांचे बांधकाम करून बांधून देणे.

MINISTRY OF SOCIAL JUSTICE AND EMPOWERMENT**(Department of Social Justice and Empowerment)****NOTIFICATION**

New Delhi, the 14th April, 2016

G.S.R. 424 (E).—In exercise of the powers conferred by sub-section (1) of section 23 of the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act, 1989 (33 of 1989), the Central Government hereby makes the following rules further to amend the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Rules, 1995, namely:-

1. (1) These rules may be called the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Amendment Rules, 2016.

(2) They shall come into force on the date of their publication in the Official Gazette.

2. In the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Rules, 1995 (hereinafter referred to as the said rules), in rule 2, for clause (b), the following clause shall be substituted, namely:-

'(b) "dependent" means the spouse, children, parents, brother and sister of the victim, who are dependent wholly or mainly on such victim for support and maintenance;'

3. In the said rules, in rule 4, —

(a) for sub-rule (1), the following shall be substituted, namely:-

" (1) The State Government, on the recommendation of the District Magistrate, shall prepare for each District a panel of such number of eminent senior advocates who have been in practice for not less than seven years, as it may deem necessary for conducting cases in the Special Courts and Exclusive Special Courts.

(1A) The State Government in consultation with the Director Prosecution or in charge of the prosecution, shall also specify a panel of such number of Public Prosecutors and Exclusive Special Public Prosecutors, as it may deem necessary for conducting cases in the Special Courts and Exclusive Special Courts, as the case may be.

(1B) Both the panels referred to in sub-rule (1) and sub-rule (1A) shall be notified in the Official Gazette of the State and shall remain in force for a period of three years. "

(b) in sub-rule (2), for the words "Special Public Prosecutors", the words "Special Public Prosecutors and Exclusive Special Public Prosecutors" shall be substituted;

(c) in sub-rule (3), for the words "a Special Public Prosecutor", the words "a Special Public Prosecutor or an Exclusive Special Public Prosecutor" shall be substituted;

(d) for sub-rule (4) of rule 4, the following sub-rule shall be substituted, namely:-

" (4) The District Magistrate and the officer-in-charge of the prosecution at the District level, shall review,—

(a) the position of cases registered under the Act ;

(b) the implementation of the rights of victims and witnesses, specified under the provisions of Chapter IV A of the Act,

and submit a monthly report on or before 20th day of each subsequent month to the Director of Prosecution and the State Government, which shall specify the actions taken or proposed to be taken in respect of investigation and prosecution of each case. ”;

(e) in sub-rule (5), for the words “conducting cases in the Special Courts”, the words “conducting cases in the Special Courts or Exclusive Special Courts” shall be substituted;

(f) in sub-rule (6), for the words “Special Public Prosecutor”, the words “Special Public Prosecutor and Exclusive Special Public Prosecutor” shall be substituted.

4. In the said rules, in rule 7, —

(a) for sub-rule (2), the following shall be substituted, namely:-

“(2) The investigating officer so appointed under sub-rule (1) shall complete the investigation on top priority, submit the report to the Superintendent of Police, who in turn shall immediately forward the report to the Director General of Police or Commissioner of Police of the State Government, and the officer in-charge of the concerned police station shall file the charge sheet in the Special Court or the Exclusive Special Court within a period of sixty days (the period is inclusive of investigation and filing of charge-sheet).

(2A) The delay, if any, in investigation or filing of charge-sheet in accordance with sub-rule (2) shall be explained in writing by the investigating officer.”;

(b) for sub-rule (3), the following sub-rule shall be substituted, namely:-

“(3) The Secretary, Home Department and the Secretary, Scheduled Castes and Scheduled Tribes Development Department (the name of the Department may vary from State to State) of the State Government or Union territory Administration, Director of Prosecution, the officer in-charge of Prosecution and the Director General of Police or the Commissioner of Police in-charge of the concerned State or Union territory shall review by the end of every quarter the position of all investigations done by the investigating officer.”.

5. In the said rules, in rule 8, in sub-rule (1), after clause (vi), the following clause shall be inserted, namely:-

“(via) informing the nodal officer and the concerned District Magistrates about implementation of the rights of victims and witnesses specified under the provisions of Chapter IV A of the Act”.

6. In the said rules, in rule 9, after clause (vi), the following clause shall be inserted namely:-

“(vii) implementation of the rights of victims and witnesses specified under the provisions of Chapter IVA the Act.”.

7. In the said rules, in rule 10, after clause (iii), the following clause shall be inserted, namely:-

“(iv) implementation of the rights of victims and witnesses specified under the provisions of Chapter IVA of the Act, in the identified areas.”.

8. In the said rules, in rule 12, —

(a) for sub-rule (4), the following shall be substituted, namely:-

" (4) The District Magistrate or the Sub- Divisional Magistrate or any other Executive Magistrate shall make necessary administrative and other arrangements and provide relief in cash or in kind or both within seven days to the victims of atrocity, their family members and dependents according to the scale as provided in Annexure-I read with Annexure-II of the Schedule annexed to these rules and such immediate relief shall also include food, water, clothing, shelter, medical aid, transport facilities and other essential items.

(4A) For immediate withdrawal of money from the treasury so as to timely provide the relief amount as specified in sub-rule (4), the concerned State Government or Union territory Administration may provide necessary authorisation and powers to the District Magistrate.

(4B) The Special Court or the Exclusive Special Court may also order socio-economic rehabilitation during investigation, inquiry and trial, as provided in clause (c) of sub-section 6 of section 15A of the Act. ";

(b) in sub-rule (7), for the words " Special Court" at both the places where they occur, the words "Special Court or Exclusive Special Court" shall respectively be substituted.

9. In the said rules, for rule 14, the following rule shall be substituted, namely:-

" 14. SPECIFIC RESPONSIBILITY OF STATE GOVERNMENT.—(1) The State Government shall make necessary provisions in its annual budget for providing relief and rehabilitation facilities to the victims of atrocity, as well as for implementing an appropriate scheme for the rights and entitlements of victims and witnesses in accessing justice as specified in sub-section (11) of section 15A of Chapter IV A of the Act.

(2) The State Government shall review at least twice in a calendar year, in the month of January and July the performance of the Special Public Prosecutor and Exclusive Special Public Prosecutor specified or appointed under section 15 of the Act, various reports received, investigation made and preventive steps taken by the District Magistrate, Sub-Divisional Magistrate and Superintendent of Police, relief and rehabilitation facilities provided to the victims and the reports in respect of lapses on behalf of the concerned officers. ".

10. In the said rules, in rule 15, —

(i) in sub-rule (1),—

(A) for the words "shall prepare a model contingency plan for implementing", the words "shall frame and implement a plan to effectively implement" shall be substituted;

(B) after clause (a), the following clause shall be inserted, namely:-

" (aa) an appropriate scheme for the rights and entitlements of victims and witnesses in accessing justice, as specified in sub-section (11) of section 15 A of Chapter IV A of the Act;

(ii) in sub-rule (2), for the words "to the Central Government in the Ministry of Welfare", the words "to the Central Government in the Department of Social Justice and Empowerment, Ministry of Social Justice and Empowerment" shall be substituted.

11. In the said rules, for rule 16, the following rule shall be substituted, namely:-

" 16. CONSTITUTION OF STATE-LEVEL VIGILANCE AND MONITORING COMMITTEE:

(1) The State Government shall constitute high power vigilance and monitoring committee of not more than twenty-five members consisting of the following, namely:--

(i) Chief Minister or Administrator – Chairman (in case of a State under President's Rule, the Governor shall be the Chairman);

(ii) Home Minister, Finance Minister and Minister(s) in-charge of welfare and development of the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes - Members (in case of a State under the President's Rule, the Advisors shall be Members);

(iii) all elected Members of Parliament and State Legislative Assembly and Legislative Council from the State belonging to the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes shall be Members;

(iv) Chief Secretary, the Home Secretary, the Director General of Police, Director/Deputy Director, the National Commission for the Scheduled Castes and the National Commission for the Scheduled Tribes shall be Members;

(v) the Secretary in-charge to the welfare and development of the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes shall be Convener.

(2) The high power vigilance and monitoring committee shall meet at least twice in a calendar year, in the month of January and July to review the implementation of the provisions of the Act, scheme for the rights and entitlements of victims and witnesses in accessing justice, as specified in sub-section (11) of section 15A of Chapter IV A of the Act, relief and rehabilitation facilities provided to the victims and other matters connected therewith, prosecution of cases under the Act, role of different officers or agencies responsible for implementing the provisions of the Act and review of various reports received by the State Government including that of the nodal officer and special officer. "

12. In the said rules in rule 17, in sub-rule (1), after the words "review the implementation of the provisions of the Act, ", the words "scheme for the rights and entitlements of victims and witnesses in accessing justice, as specified in sub-section (11) of section 15A of Chapter IV A of the Act, " shall be inserted.

13. In the said rules, in rule 17A, in sub-rule(1), after the words, " review the implementation of the provisions of the Act", the words "scheme for the rights and entitlements of victims and witnesses in accessing justice, as specified in sub-section (11) of section 15A of Chapter IV A of the Act, ", shall be inserted.

14. In the said rules, in the Schedule, for Annexure-I, the following Annexure shall be substituted, namely:-

"ANNEXURE-I

[See rule 12(4)]

NORMS FOR RELIEF AMOUNT

Sr. No.	Name of the offence	Minimum amount of relief
(1)	(2)	(3)
1.	Putting any inedible or obnoxious substance [Section 3(1)(a) of the Act]	One lakh rupees to the victim. Payment to then victim be made as follows:
2.	Dumping excreta, sewage, carcasses or any other obnoxious substance [Section 3(1)(b) of the Act]	(i) 10 per cent. at First Information Report (FIR) stage for serial numbers (2) and (3) and 25 percent at FIR stage for serial numbers (1), (4) and (5);
3.	Dumping excreta, waste matter, carcasses with intent to cause injury, insult or annoyance [Section 3(1)(c) of the Act]	(ii) 50 per cent. when the charge sheet is sent to the court;
4.	Garlanding with footwear or parading naked or semi-naked [Section 3(1)(d) of the Act]	(iii) 40 per cent. when the accused are convicted by the lower court for serial numbers (2) and (3) and likewise 25 percent for serial numbers (1), (4) and (5).
5.	Forcibly committing acts such as removing clothes, forcible tonsuring of head, removing moustaches, painting face or body [Section 3(1)(e) of the Act]	
6.	Wrongful occupation or cultivation of land [Section 3(1)(f) of the Act]	One lakh rupees to the victim. The land or premises or water supply or irrigation facility shall be restored where necessary at Government cost by the concerned State Government or Union territory Administration. Payment to the victim be made as follows:
7.	Wrongful dispossession of land or premises or interfering with the rights, including forest rights. [Section 3(1)(g) of the Act]	(i) 25 per cent. at First Information Report (FIR) stage; (ii) 50 per cent. when the charge sheet is sent to the court; (iii) 25 per cent. when the accused are convicted by the lower court.

8.	Begar or other forms of forced or bonded labour [Section 3(1)(h) of the Act]	One lakh rupees to the victim. Payment to be made as follows:
9.	Compelling to dispose or carry human or animal carcasses, or to dig graves [Section 3(1)(i) of the Act]	(i) Payment of 25 per cent. First Information Report (FIR) stage;
10.	Making a member of the Scheduled Castes or the Scheduled Tribes to do manual scavenging or employing him for such purpose [Section 3(1)(j) of the Act]	(ii) 50 per cent. when the charge sheet is sent to the court;
11.	Performing, or promoting dedication of a Scheduled Caste or a Scheduled Tribe woman as a devadasi [Section 3(1)(k) of the Act]	(iii) 25 per cent. when the accused are convicted by the lower court.
12.	Prevention from voting, filing nomination [Section 3(1)(l) of the Act]	Eighty-five thousand rupees to the victim. Payment to be made as follows:
13.	Forcing, intimidating or obstructing a holder of office of Panchayat or Municipality from performing duties [Section 3(1)(m) of the Act]	(i) 25 per cent. at First Information Report (FIR) stage;
14.	After poll violence and imposition of social and economic boycott [Section 3(1)(n) of the Act]	(ii) 50 per cent. when the charge sheet is sent to the court;
15.	Committing any offence under this Act for having voted or not having voted for a particular candidate [Section 3(1)(o) of the Act]	(iii) 25 per cent. when the accused are convicted by the lower court.
16.	Instituting false, malicious or vexatious legal proceedings [Section 3(1)(p) of the Act]	Eighty-five thousand rupees to the victim or reimbursement of actual legal expenses and damages, whichever is less. Payment to be made as follows: (i) 25 per cent. at First Information Report (FIR) stage;

		(ii) 50 per cent. when the charge sheet is sent to the court; (iii) 25 per cent. when the accused are convicted by the lower court.
17.	Giving false and frivolous information to a public servant [Section 3(1)(q) of the Act]	One lakh rupees to the victim or reimbursement of actual legal expenses and damages, whichever is less. Payment to be made as follows: (i) 25 per cent. at First Information Report (FIR) stage; (ii) 50 per cent. when the charge sheet is sent to the court; (iii) 25 per cent. when the accused are convicted by the lower court.
18.	Intentional insult or intimidation to humiliate in any place within public view [Section 3(1)(r) of the Act]	One lakh rupees to the victim. Payment to be made as follows:
19.	Abusing by caste name in any place within public view [Section 3(1)(s) of the Act]	(i) 25 per cent. at First Information Report (FIR) stage;
20.	Destroying, damaging or defiling any object held sacred or in high esteem [Section 3(1)(t) of the Act]	(ii) 50 per cent. when the charge sheet is sent to the court;
21.	Promoting feelings of enmity, hatred or ill-will [Section 3(1)(u) of the Act]	(iii) 25 per cent. when the accused are convicted by the lower court.
22.	Disrespecting by words or any other means of any late person held in high esteem [Section 3(1)(v) of the Act]	
23.	Intentionally touching a Scheduled Caste or a Scheduled Tribe woman without consent, using acts or gestures, as an act of sexual nature, [Section 3(1)(w) of the Act]	Two lakh rupees to the victim. Payment to be made as follows: (i) 25 per cent. at First Information Report (FIR) stage; (ii) 50 per cent. when the charge sheet is sent to the court; (iii) 25 per cent. when the accused are convicted by the lower court.
24.	Section 326B of the Indian Penal Code (45 of 1860)—Voluntarily throwing or	(a) Eight lakh and twenty-five thousand rupees to the victim with burns exceeding and 2 per cent

	attempting to throw acid. [Section 3(2)(va) read with Schedule to the Act]	<p>and above burns on face or in case of functional impairment of eye, ear, nose and mouth and or burn injury on body exceeding 30 per cent;</p> <p>(b) four lakh and fifteen thousand rupees to the victim with burns between 10 per cent. to 30 per cent. on the body;</p> <p>(c) eighty-five thousand rupees to the victim with burns less than 10 per cent. on the body other than on face.</p> <p>In addition, the State Government or Union territory Administration shall take full responsibility for the treatment of the victim of acid attack.</p> <p>The payment in terms of items (a) to (c) are to be made as follows:</p> <p>(i) 50 per cent. at First Information Report (FIR) stage;</p> <p>(ii) 50 per cent. after receipt of medical report.</p>
25.	<p>Section 354 of the Indian Penal Code (45 of 1860) -- Assault on criminal force to woman with intent to outrage her modesty.</p> <p>[Section 3(2) (va) read with Schedule to the Act]</p>	<p>Two lakh rupees to the victim. Payment to be made as follows:</p> <p>(i) 50 per cent. at First Information Report (FIR) stage;</p> <p>(ii) 25 per cent. when the charge sheet is sent to the court;</p> <p>(iii) 25 per cent. on conclusion of trial by the lower court.</p>
26.	<p>Section 354A of the Indian Penal Code (45 of 1860)--Sexual harassment and punishment for sexual harassment.</p> <p>[Section 3(2) (va) read with Schedule to the Act]</p>	<p>Two lakh rupees to the victim. Payment to be made as follows:</p> <p>(i) 50 per cent. at First Information Report (FIR) stage;</p> <p>(ii) 25 per cent. when the charge sheet is sent to the court;</p> <p>(iii) 25 per cent. on conclusion of trial by the lower court.</p>

27.	Section 354 B of the Indian Penal Code (45 of 1860)— Assault or use of criminal force to woman with intent to disrobe [Section 3(2)(va) read with Schedule to the Act]	Two lakh rupees to the victim. Payment to be made as follows: (i) 50 per cent. at First Information Report (FIR) stage; (ii) 25 per cent. when the charge sheet is sent to the court; (iii) 25 per cent. on conclusion of trial by the lower court.
28.	Section 354 C of the Indian Penal Code (45 of 1860)— Voyeurism. [Section 3(2)(va) read with Schedule to the Act]	Two lakh rupees to the victim. Payment to be made as follows: (i) 10 per cent. at First Information Report (FIR) stage (ii) 50 per cent. when the charge sheet is sent to the court. (iii) 40 per cent. when the accused are convicted by the lower court.
29.	Section 354 D of the Indian Penal Code (45 of 1860) -- Stalking. [Section 3(2)(va) read with Schedule to the Act]	Two lakh rupees to the victim. Payment to be made as follows: (i) 10 per cent. at First Information Report (FIR) stage; (ii) 50 per cent. when the charge sheet is sent to the court; (iii) 40 per cent. when the accused are convicted by the lower court.
30.	Section 376B of the Indian Penal Code (45 of 1860)— Sexual intercourse by husband upon his wife during separation. [Section 3(2)(va) read with Schedule to the Act]	Two lakh rupees to the victim. Payment to be made as follows: (i) 50 per cent. after medical examination and confirmatory medical report; (ii) 25 per cent. when the charge sheet is sent to the court; (iii) 25 per cent. when the accused are convicted by the lower court.
31.	Section 376C of the Indian Penal Code (45 of 1860) — Sexual intercourse by a person in authority. [Section 3(2)(va) read with Schedule to the Act]	Four lakh rupees to the victim. Payment to be made as follows: (i) 50 per cent. after medical examination and confirmatory medical report; (ii) 25 per cent. when the charge sheet is sent to

		the court; (iii) 25 per cent. on conclusion of trial by the lower court.
32.	Section 509 of the Indian Penal Code (45 of 1860)-- Word, gesture or act intended to insult the modesty of a woman. [Section 3(2)(va) read with Schedule to the Act]	Two lakh rupees to the victim. Payment to be made as follows: (i) 25 per cent. at First Information Report (FIR) stage; (ii) 50 per cent. when the charge sheet is sent to the court; (iii) 25 per cent. when the accused are convicted by the lower court.
33.	Fouling or corrupting of water [Section 3(1)(x) of the Act]	Full cost of restoration of normal facility, including cleaning when the water is fouled, to be borne by the concerned State Government or Union territory Administration. In addition, an amount of eight lakh twenty-five thousand rupees shall be deposited with the District Magistrate for creating community assets of the nature to be decided by the District Authority in consultation with the Local Body.
34.	Denial of customary right of passage to a place of public resort or obstruction from using or accessing public resort [Section 3(1)(y) of the Act]	Four lakh twenty-five thousand rupees to the victim and cost of restoration of right of passage by the concerned State Government or Union territory Administration. Payment to be made as follows: (i) 25 per cent. at First Information Report (FIR) stage; (ii) 50 per cent. when the charge sheet is sent to the court; (iii) 25 per cent. when the accused are convicted by the lower court.
35.	Forcing of causing to leave house, village, residence desert place of residence [Section 3(1)(z) of the Act]	Restoration of the site or right to stay in house, village or other place of residence by the concerned State Government or Union territory Administration and relief of one lakh rupees to the victim and reconstruction of the house at Government cost, if destroyed. Payment to be

		<p>made as follows:</p> <p>(i) 25 per cent. at First Information Report (FIR) stage;</p> <p>(ii) 50 per cent. when the charge sheet is sent to the court;</p> <p>(iii) 25 per cent. when the accused are convicted by the lower court:</p>
36.	<p>Obstructing or preventing a member of a Scheduled Caste or a Scheduled Tribe in any manner with regard to—</p> <p>(A) using common property resources of an area, or burial or cremation ground equally with others or using any river, stream, spring, well, tank, cistern, water-tap or other watering place, or any bathing <i>ghat</i>, any public conveyance, any road, or passage [Section 3(1)(za)(A) of the Act]</p> <p>(B) mounting or riding bicycles or motor cycles or wearing footwear or new clothes in public places or taking out wedding procession, or mounting a horse or any other vehicle during wedding processions [Section 3(1)(za)(B) of the Act]</p>	<p>(A): Restoration of the right using common property resources of an area, or burial or cremation ground equally with others or using any river, stream, spring, well, tank, cistern, water-tap or other watering place, or any bathing <i>ghat</i>, any public conveyance, any road, or passage equally with others, by the concerned State Government or Union Territory Administration and relief of one lakh rupees to the victim. Payment to be made as follows:</p> <p>(i) 25 per cent. at First Information Report (FIR) stage;</p> <p>(ii) 50 per cent. when the charge sheet is sent to the court;</p> <p>(iii) 25 per cent. when the accused are convicted by the lower court.</p> <p>(B): Restoration of the right of mounting or riding bicycles or motor cycles or wearing footwear or new clothes in public places or taking out wedding procession, or mounting a horse or any other vehicle during wedding processions, equally with others by the concerned State Government or Union territory Administration and relief of one lakh rupees to the victim. Payment</p>

	<p>(C) entering any place of worship which is open to the public or other persons professing the same religion or taking part in, or taking out, any religious, social or cultural processions including <i>jatras</i> [Section 3(1)(za)(C) of the Act]</p> <p>(D) entering any educational institution, hospital, dispensary, primary health centre, shop or place of public entertainment or any other public place; or using any utensils or articles meant for public use in any place open to the public [Section 3(1)(za)(D) of the Act]</p>	<p>to be made as follows:</p> <p>(i) Payment of 25 per cent. at First Information Report (FIR) stage;</p> <p>(ii) 50 per cent. when the charge sheet is sent to the court;</p> <p>(iii) 25 per cent. when the accused are convicted by the lower court;</p> <p>(C): Restoration of the right of entering any place of worship which is open to the public or other persons professing the same religion or taking part in, or taking out any religious procession or <i>jatras</i>, as is open to the public or other persons professing the same religion, social or cultural processions including <i>jatras</i>, equally with other persons, by the concerned State Government or Union territory Administration and relief of one lakh rupees to the victim. Payment to be made as follows:</p> <p>(i) 25 per cent. at First Information Report (FIR) stage</p> <p>(ii) 50 per cent. when the charge sheet is sent to the court.</p> <p>(iii) 25 per cent. when the accused are convicted by the lower court.</p> <p>(D): Restoration of the right of entering any educational institution, hospital, dispensary, primary health centre, shop or place of public entertainment or any other public place; or using any utensils or articles meant for public use in any place open to the public, equally with other persons by the concerned State Government or Union territory Administration and relief of one lakh rupees to the victim. Payment to be made as follows:</p> <p>(i) 25 per cent. at First Information Report (FIR)</p>
--	--	--

	<p>(E) practicing any profession or the carrying on of any occupation, trade or business or employment in any job which other members of the public, or any section thereof, have a right to use or have access to [Section 3(1)(za)(E) of the Act]</p>	<p>stage;</p> <p>(ii) 50 per cent. when the charge sheet is sent to the court;</p> <p>(iii) 25 per cent. when the accused are convicted by the lower court.</p> <p>(C): Restoration of the right of practicing any profession or the carrying on of any occupation, trade or business or employment in any job which other members of the public, or any section thereof, have a right to use or have access to, by the concerned State Government/Union territory Administration and relief of one lakh rupees to the victim. Payment to be made as follows:</p> <p>(i) 25 per cent. at First Information Report (FIR) stage;</p> <p>(ii) 50 per cent. when the charge sheet is sent to the court;</p> <p>(iii) 25 per cent. when the accused are convicted by the lower court.</p>
37.	<p>Causing physical harm or mental agony on the allegation of being a witch or practicing witchcraft or being a witch [Section 3(1)(zh) of the Act]</p>	<p>One lakh rupees to the victim and also commensurate with the indignity, insult, injury and defamation suffered by the victim. Payment to be made as follows:</p> <p>(i) 25 per cent. at First Information Report (FIR) stage;</p> <p>(ii) 50 per cent. when the charge sheet is sent to the court;</p> <p>(iii) 25 per cent. when the accused are convicted by the lower court.</p>

38.	Imposing or threatening a social or economic boycott. [Section 3(1)(zc) of the Act]	Restoration of provision of all economic and social services equally with other persons, by the concerned State Government or Union territory Administration and relief of one lakh rupees to the victim. To be paid in full when charge sheet is sent to the lower court.
39.	Giving or fabricating false evidence [Section 3(2)(i) and (ii) of the Act]	Four lakh fifteen thousand rupees to the victim. Payment to be made as follows: (i) 25 per cent. at First Information Report (FIR) stage; (ii) 50 per cent. when the charge sheet is sent to the court; (iii) 25 per cent. when the accused are convicted by the lower court.
40.	Committing offences under the Indian Penal Code (45 of 1860) punishable with imprisonment for a term of ten years or more [Section 3(2) of the Act]	Four lakh rupees to the victim and or his dependents. The amount would vary, if specifically otherwise provided in this Schedule. Payment to be made as follows: (i) 25 per cent. at First Information Report (FIR) stage; (ii) 50 per cent. when the charge sheet is sent to the court; (iii) 25 per cent. when the accused are convicted by the lower court.
41.	Committing offences under the Indian Penal Code (45 of 1860) specified in the Schedule to the Act punishable with such punishment as specified under the Indian Penal Code for such offences [Section 3(2) (va) read with the Schedule to the Act]	Two lakh rupees to the victim and or his dependents. The amount would vary if specifically otherwise provided in this Schedule. Payment to be made as follows: (i) 25 per cent. at First Information Report (FIR) stage; (ii) 50 per cent. when the charge sheet is sent to the court; (iii) 25 per cent. when the accused are convicted by the lower court;
42.	Victimisation at the hands of a public servant [Section 3(2) (vi) of the Act]	Two lakh rupees to the victim and or his dependents. Payment to be made as follows:

		<p>(i) 25 per cent. at First Information Report (FIR) stage;</p> <p>(ii) 50 per cent. when the charge sheet is sent to the court;</p> <p>(iii) 25 per cent. when the accused are convicted by the lower court.</p>
43.	<p>Disability. Guidelines for evaluation of various disabilities and procedure for certification as contained in the Ministry of Social Justice and Empowerment Notification No. 16-18/97-NI, dated the 1st June, 2001. A copy of the notification is at Annexure-II.</p> <p>(a) 100 per cent. incapacitation</p> <p>(b) where incapacitation is less than 100 per cent. but more than 50 per cent.</p> <p>(c) where incapacitation is less than 50 per cent.</p>	<p>Eight lakh and twenty-five thousand rupees to the victim. Payment to be made as follows:</p> <p>(i) 50 per cent. after medical examination and confirmatory medical report;</p> <p>(ii) 50 per cent. when the charge sheet is sent to the court;</p> <p>Four lakh and fifty thousand rupees to the victim. Payment to be made as follows:</p> <p>(i) 50 per cent. after medical examination and confirmatory medical report;</p> <p>(ii) 50 per cent. when the charge sheet is sent to the court;</p> <p>Two lakh and fifty thousand rupees to the victim. Payment to be made as follows:</p> <p>(i) 50 per cent. after medical examination and confirmatory medical report;</p> <p>(ii) 50 per cent. when the charge sheet is sent to the court.</p>
44.	<p>Rape or Gang rape.</p> <p>(i) Rape[Section 375 of the Indian Penal Code(45 of 1860)]</p>	<p>Five lakh rupees to the victim. Payment to be made as follows:</p>

	(ii) Gang rape [Section 376D of the Indian Penal Code(45 of 1860)]	<p>(i) 50 per cent. after medical examination and confirmatory medical report;</p> <p>(ii) 25 per cent. when the charge sheet is sent to the court;</p> <p>(iii) 25 per cent. on conclusion of trial by the lower court.</p> <p>Eight lakh and twenty-five thousand rupees to the victim. Payment to be made as follows:</p> <p>(i) 50 per cent. after medical examination and confirmatory medical report;</p> <p>(ii) 25 per cent. when the charge sheet is sent to the court;</p> <p>(iii) 25 per cent. on conclusion of trial by the lower court.</p>
45.	Murder or Death.	<p>Eight lakh and twenty-five thousand rupees to the victim. Payment to be made as follows:</p> <p>(i) 50 per cent. after post mortem report;</p> <p>(ii) 50 per cent. when the charge sheet is sent to the court.</p>
46.	Additional relief to victims of murder, death, massacre, rape, gang rape, permanent incapacitation and dacoity.	<p>In addition to relief amounts paid under above items, relief may be arranged within three months of date of atrocity as follows:-</p> <p>(i) Basic Pension to the widow or other dependents of deceased persons belonging to a Scheduled Caste or a Scheduled Tribe amounting to five thousand rupees per month, as applicable to a Government servant of the concerned State Government or Union territory Administration, with admissible dearness allowance and employment to one member of the family of the deceased, and provision of agricultural land, an house, if necessary by outright purchase;</p> <p>(ii) Full cost of the education up to graduation level and maintenance of the children of the victims. Children may be admitted to Ashram</p>

		schools or residential schools, fully funded by the Government;
		(iii) Provision of utensils, rice, wheat, dals, pulses, etc., for a period of three months.
47.	Complete destruction or burnt houses.	Brick or stone masonry house to be constructed or provided at Government cost where it has been burnt or destroyed."

[F. No. 11012/1/2016-PCR(Desk)]

AINDRI ANURAG, Jt. Secy.

Note: The principal rules were published in the Gazette of India, *Extraordinary*, vide notification number G.S.R. 316(E), dated the 31st March, 1995 and last amended vide G.S.R. 774(E), dated the 5th November, 2014.